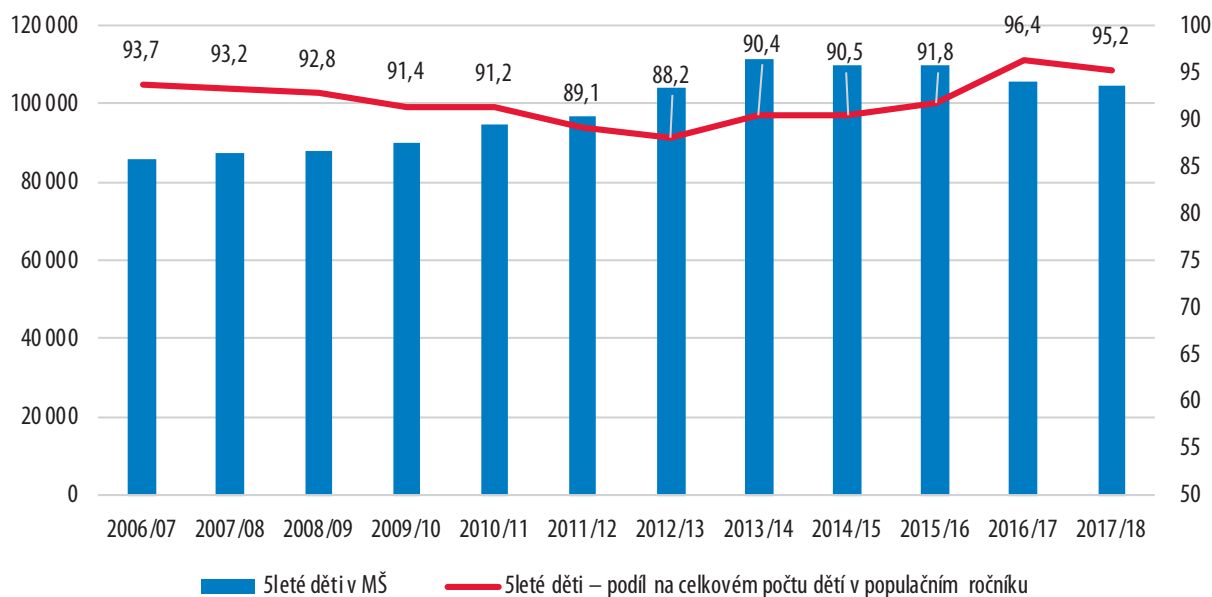

Graf 1

Počet pětiletých dětí v MŠ a jejich podíl (v %) na celkovém počtu dětí v populačním ročníku (MŠMT – Vývojová ročenka školství 2006/2007 – 2017/2018⁵)

Z grafu č. 1 je patrné, že vzhledem k demografickému vývoji počet pětiletých dětí v mateřských školách v uplynulých letech až do školního roku 2013/2014 stoupal, zároveň v tomto období ovšem docházelo k postupnému snižování či stagnaci podílu pětiletých dětí z populačního ročníku, které se vzdělávají v MŠ účastnily. Tento podíl dočasně klesl pod 90 % v letech 2011/2012 a 2012/2013. Pravděpodobnou hlavní příčinou byla nedostatečná kapacita MŠ v některých regionech v tomto období. V souladu s novým demografickým trendem se od roku 2013/2014 počet pětiletých dětí v MŠ naopak začal snižovat a současně s uvolňováním a navyšování kapacit MŠ došlo k nárůstu podílu pětiletých dětí v populačním ročníku, které se účastnily vzdělávání v MŠ, až na 96,4 % ve školním roce 2016/2017. Dlouhodobě je však podíl pětiletých dětí účastnících se předškolního vzdělávání velmi vysoký.

V minulosti bylo také možné sledovat rozdíly v účasti pětiletých dětí na předškolním vzdělávání mezi jednotlivými kraji ČR. Ke krajům s vyšší účastí těchto dětí tak patřil např. kraj Královéhradecký či Zlínský, naopak nižší účast dětí na vzdělávání v MŠ bylo možné sledovat v kraji Karlovarském, Ústeckém a také v Praze. Ke specifickým Karlovarského a Ústeckého kraje dále patřil nezanedbatelný podíl pětiletých dětí, které docházely do přípravných tříd základních škol⁶ a přípravného stupně základních škol speciálních (ve školním roce 2016/2017 v obou těchto krajích přibližně 5 % z populačního ročníku pětiletých dětí v rámci kraje). Pro dokreslení situace je připojena tabulka č. 1 sledující vývoj podílu pětiletých dětí v předškolním vzdělávání v členění podle krajů. V této tabulce jsou započítány i děti v přípravných třídách základních škol a v přípravném stupni základních škol speciálních. Pro zpřesnění údajů byl dále proveden přepočítání pětiletých dětí v populačním ročníku k datu 31. srpna daného roku (školský zákon vztahuje povinnost předškolního vzdělávání na děti, které dosáhnou pátého roku věku před začátkem školního roku, tj. k 31. srpnu)⁷.

5 Graf zachycuje pouze děti docházející do MŠ. Nejsou započítány pětileté děti, které v minulosti docházely do přípravné třídy základní školy nebo přípravného stupně základní školy speciální (v posledních letech šlo o cca 1,4 % populačního ročníku). Nejsou započítány děti v režimu individuálního vzdělávání.

6 Přípravné třídy základní školy jsou zřizovány pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Od školního roku 2017/2018 je současně podmínkou zařazení do přípravné třídy povolení odkladu povinné školní docházky, vzdělávání dětí v přípravných třídách proto prakticky přestalo být alternativou předškolního vzdělávání pro pětileté děti.

7 Vzhledem k demografickému vývoji začal počet pětiletých dětí v posledních letech meziročně klesat, běžně používaný údaj o počtu dětí v populačním ročníku k 31. prosinci se proto mírně liší od údaje přepočítaného na stav k 31. srpnu.

